

DELFTSCH STUDENTEN WEEKBLAD

EERSTE JAARGANG — No. 2.

VRIJDAG 28 OCTOBER 1921

INHOUD: D. V. S. V. Rede uitgesproken door Mej. S. C. L. Veltman bij gelegenheid van het 3de lustrum van de D. V. S. V. — D. S. C.: Bestuursamenstelling Apollo; D. S. D. G. Vrije Studie. — VEREENIGINGSLEVEN: Genootsch. Nederland-Frankrijk; Eerste jaarslezing Alg. Ned. Verbond; Hardenbroek. — STUDIEBELANGEN: De Rumpier automobiel; Electrotechn. Vereeniging. — FEUILLETON: Op de Zeepebel. — T. H.: Mededeelingen. — INGEZONDEN: Principieele misère. — PERSONALIA.

D. V. S. V.

REDE,

UITGESPROKEN DOOR MEJ. S. C. L. VELTMAN,
BIJ GELEGENHEID VAN HET 3^E LUSTRUM
VAN DE D. V. S. V.

Edel Grootachtbare Heeren Curatoren,
Hooggeleerde Heeren Professoren,
Besturen der zustersverenigingen en bevriende verenigingen,
Dames en Heeren Studenten, en voorts Gij allen die door
Uw tegenwoordigheid hier, van Uw belangstelling blijkt geeft.

Dames en Heeren!

Waar mij de prettige doch moeilijke opdracht gegeven is dezen morgen het 3^e Lustrum van de D. V. S. V. met een rede te openen, mij daarbij geheel vrijlatend in hetgeen ik zou willen zeggen, heb ik gedacht het beste te doen een kort overzicht te geven van de groei van de vereeniging van af haar oprichting. Ik wil hierbij wat dieper ingaan op den toestand van de laatste vijf jaren, en eindigen met een kort woord over „het studeerende meisje”.

Voor ik begin met een overzicht te geven van de groei van de D. V. S. V., wil ik eerst een andere vereeniging herdenken. Voordat de Delftsche Vrouw. Stud.-Vereeniging bestond, heeft er reeds een vereeniging van Delftsche meisjesstudenten bestaan. In ons archief heb ik een schrift gevonden, waarin de lotgevallen van die eerste vereeniging beschreven staan. Den 14^{den} Nov. 1900 is er ten huize van mej. S. van Hoytema een vergadering belegd, waar de noodzakelijkheid besproken werd van de oprichting van een vereeniging van meisjesstudenten, ook met het oog op de mogelijke vermeerdering van het aantal aanwezige vrouwelijke studenten. De naam zou zijn: Delftsche Dames-Studenten-Vereeniging. Tot presidente, secretaresse en penningmeesteresse werden achtereenvolgens gekozen de oprichtsters E. van West, M. E. Bes en S. van Hoytema, welke tevens de eenige leden waren. De naam van de vereeniging werd 2 Sept. 1901 veranderd in: Delftsche Vereeniging van Vrouwelijke Studenten. 20 November 1901 werd er in een vergadering het nieuwe lid der vereeniging mej. A. Scheltema hartelijk welkom geheeten 18 Dec. 1902 werden de kleuren van de vereeniging gekozen, nl. lila met zilver. Na de notulen van deze laatste vergadering volgen in het notulenboek deze paar treurige zinnen:

„Dit was de laatste snik van de D. V. v. V. S. Aan de besluiten van de laatste vergadering werd nooit uitvoering gegeven en de penningmeesteresse inde geen contributie. Aldus stierf, helaas de D. V. v. V. S. door totaal gemis aan belangstelling van de verdere leden.”

Delft, 8 Aug. 1903.

Na dit treurig sterfgeval werd den 13^{den} Sept. 1904 geboren onze D. V. S. V. Er werden 3 bestuursleden gekozen. De Groningsche Vrouw. Stud. Ver. kwam de nieuwe club

direct tegemoet door het bestuur een uitnoodiging te sturen van 27—29 Sept. in Groningen het Lustrum te komen vieren. Ook de Vereeniging van Vrouwelijke Studenten te Leiden volgde dit goede voorbeeld en noodigde het bestuur uit op hun Lustrum 25, 26 en 27 Januari 1905. Zoo maakten de Zustersverenigingen het onze club gemakkelijk zich een plaatsje tusschen hen te veroveren.

Den 29sten October werd er in een algemeene vergadering een reglement vastgesteld. De vereeniging telde toen 12 leden en 1 buitengewoon lid. De contributie bedroeg maar f 5.—. Aan prof. Kraus, directeur der P. S., den Senaat van het D. S. C. en het bestuur van den D. S. B. werden aankondigingen gestuurd van de oprichting van de Vereeniging. Onze D. V. S. V. had toen nog geen clublocaal. In een vergadering op 8 April werd het voorstel gedaan een leening van f 500.— te sluiten om met 1 September een clublocaal te huren. Dit is gebeurd en zoo werd in de Sociëteit „De Standvastigheid”, Oude Delft 123, 't eerste Clublocaal van de D. V. S. V. gevestigd. Dit eerste jaar mocht de vereeniging zich in een krachtigen clubgeest verheugen. Het tweede jaar bracht verslapping. Wel werden er meest gezellige bijeenkomsten ook lezingen door meisjesstudenten gehouden, maar het enthousiasme verminderde. Het ledenaantal steeg echter van 12 op 20. Het eere-lidmaatschap werd 9 November 1906, aangeboden aan mej. A. Scheltema, mej. F. G. van Neck en mej. E. Mac. Gillavry. Dit jaar maakte het bestuur reeds visites en ging naar intrée-redes. De verhouding tot de zustersverenigingen was heel goed, tot de Christ. Stud. Vereeniging beleefd, tot den Bond zeer beleefd en tot het Corps een wederzijdsch negeeren.

Het jaar 1906—'07 mocht zich weer in een veel grootere belangstelling verheugen. Vooral droeg hiertoe bij het bezit van een piano. Dit jaar werden ook een fotografieclub en gymnastiekclub opgericht.

18 Januari 1907 werd de eerste Almanak overhandigd. Er werd een prijsvraag uitgeschreven voor een Clublied. Ons tegenwoordige Clublied van mej. S. van Hoytema kreeg daarbij een eervolle vermelding, maar werd later toch als „Clublied” aangenomen.

Het ledenaantal bleef $\pm$ gelijk, van 21 kwam het op 19.

Eigenaardig doet het aan in het jaarverslag 't volgende te lezen:

„Het lijkt mij hier de geschikte plaats om op te merken, dat ons inziens het ledenaantal der D. V. S. V. nooit veel meer zal bedragen dan nu het geval is, daar de studie aan de T. H. en haar toepassing in de praktijk steeds veel moeilijkheden voor een vrouw zullen meebrengen. In Dec. 1908 werd voor het eerst het Sint Nicolaasfeest voor arme kinderen gevierd. Het ledenaantal wies gestadig. Het jaar 1907—1908 bedroeg het 29 gewone en 3 buitengewone leden. Het jaar 1908—'09 steeg het tot 36 leden en 5 buitengewone leden.

29 October 1909 werd het eerste lustrum gevierd. Door den slechten financiële toestand kon het niet officieel gehouden worden. De dag ging echter niet onopgemerkt voorbij en werd met een gezelligen avond op de Club gevierd. Er werd in de October vergadering ook besloten tot 't inrichten van een bibliotheek. De geest was steeds opgewekt en fleurig, op onze 5-jarige Club. In November 1910 werd mej. Rombach tot eere-lid van de Vereeniging benoemd.

In December 1910 werden er voor het eerst gedrukte Almanakken uitgegeven. In 't jaar 1909—'10 werd het Clublied van mej. Van Hoytema vervangen door een nieuw, dat kort geleden door ons weer verwisseld is voor het oude van mej. Van Hoytema. Ook gedurende dit jaar heerschte er een gezellige stemming op de Club. Er kwam een tijde-

lijke inzinking met de bestuursverkiezing, maar 't was dan ook tijdelijk. De gecombineerde besturenvergadering met de Zusterverenigingen, bij elk lustrum gehouden, voldeed goed. Ook werd er steeds gevoeld: het groote nut van lustra, het voeling houden met de Zusterverenigingen. Eindelijk in October 1911 was de D.V.S.V. in staat een lustrum te vieren met de Zusterverenigingen.

Het jaar 1910—'11 stond geheel in het teeken van enthousiasme. In Januari werd de tooneelvereniging „Lagcht U Sieck” opgericht. Deze vereniging wilde vooral het lustrum opluisteren. Wat spreekt er een enthousiasme uit het jaarverslag 1910—'11 waar het gaat over het lustrum. Wat waren de clubleden toen blij, dat ze eindelijk eens een interacademiaal feest konden vieren. 3 dagen is er toen ook feest gevierd en genóten in Delft. Het was geslaagd! Ook toen, 10 jaren geleden heeft het te samen werken voor één doel er toe bijgedragen, dat de meisjes elkaar leerden waardeeren en begrijpen. De financieele toestand werd beter. Ook de verhouding tusschen de D.V.S.V. en het D.S.C. was de juiste geworden, nl. die van twee naast elkaar staande verenigingen, die elkaars streven waardeeren. Het jaar na het lustrum valt er een groote verandering te merken. De vereniging werd meer dan vroeger officieel vertegenwoordigd. Den 12^{en} Januari 1912 werd als Subvereniging erkend, de Muziekvereniging „μ τ”, die zich bij het lustrum reeds verdienstelijk had gemaakt en vele teas en avonden door haar prestaties opluisterde.

Het aantal clubleden steeg aanmerkelijk, en nog steeds mocht de club zich verheugen in 't idee: *alle* in Delft studeerende meisjes te omvatten. De ruimte werd door het groote ledenaantal te gering, en er werd besloten een eigen huis te huren. Er werd gezocht, en op Voorstraat 38 werd een geschikt clublokaal gevonden. 10 Sept. hing op de Voorstraat de vlag uit en kon de opening gevierd worden.

Nog een belangrijke verandering in dit jaar was: het eerste officieele novitiaat. Door 15 candidaat-leden werden de 10 novitiaatsdagen meegemaakt. In Sept. 1912 telde de vereniging 54 gewone en 10 buitengewone leden.

De financieele toestand was ondanks de verhuizing niet zoo slecht. De club was in een tijdperk van steeds grooter vooruitgaan.

Het volgende jaar mocht men zich verheugen in een rustige bloei van de club. Het bestuur ontving een uitnodiging voor alle feestelijkheden ter eere van het 13de Lustrum van het D. S. C. Door het Sint-Nicolaasfeest werd dit jaar al aan 170 arme kinderen in de Indische instelling een heerlijken avond bezorgd.

Dit jaar werd besloten de oud-bestuursleden, eere-bestuursleden te maken, en hen ter herinnering aan hun bestuursjaar een insigne te overhandigen.

Merkwaardig genoeg is de toen gehouden toespraak door de presidente mej. Postma geuit bij de bestuursoverdracht. Zij wijst hierin op de groote vermindering in het peil van de gesprekken aan de tea's gevoerd.

Lag dit aan de groote toename van leden, waardoor er meer meisjes aan de thee waren en men minder de gelegenheid had een goed gesprek te beginnen Volgens de presidente was 't in kleine kring precies hetzelfde. Zou 't soms kunnen liggen in 't feit alleen dat er al zooveel meer meisjes gingen studeeren? Dat het al een soort mode werd? Of is 't misschien doordat bijna ieder bevreesd is haar denken en voelen tegenover haar medeleden te uiten?

Reeds toen werd openlijk uitgesproken dat het innerlijk leven van de club geen gelijken tred hield met haar ontwikkeling naar buiten, haar officieele vertegenwoordiging. De verstandhouding tusschen de leden was echter uitstekend. Bij de bestuursoverdracht werd mej. Postma het eerelidmaatschap van de D. V. S. V. aangeboden.

Het jaar 1913—'14 bracht niet veel verandering voor de club in- en uitwendig. Het aantal leden steeg op 62.

De almanak is dat jaar voor het eerst officieel uitgegeven en een exemplaar aangeboden aan den Rector-Magnificus, den Secretaris van de Senaat der T. H., aan het Delftsch Stud.-Corps, den Delftschen Stud.-bond, de bibliotheek der T. H., en zooals vroeger aan de Zusterverenigingen. Zomer 1914 bracht den oorlog. De meisjesstudenten hebben toen ook de handen in elkaar geslagen om de vluchtelingen, die Delft overstroomden, te helpen, en hebben hierbij prettig met hun mannelijke collega's samengewerkt.

Het tienjarig bestaan van de vereniging werd door de treurige tijdsomstandigheden kalm onder elkaar gevierd. De Subvereniging „μ τ” werd bij gebrek aan belangstelling in Oct. 1914 ontbonden. Met de clubfinanciën ging het evenmin florissant. De contributie werd van f 12 op f 16 gebracht. De eensgezindheid tusschen de leden liet echter niet te wenschen over.

Het jaar 1914—'15 was een rustig jaar met steeds toenemende belangstelling van de leden in 's clubs aangelegenheden. Het volgend jaar bracht de club 28 nieuwe leden.

De club werd nog veel meer officieel vertegenwoordigd en ontving uitnodigingen van „Apollo”, „Caroussel”, en de „Amateur Fotografen-Vereeniging”.

29 October 1916 werd het 2^e lustrum feestelijk gevierd. Dit zijn ook drie heerlijke dagen voor de clubleden geweest. Een tijd van uitgelaten pret en gezellige praatuurtjes! Met de financiën ging het vrij goed. De leening werd heelemaal afgelost.

Gedurende het jaar 1916—'17 werd de club zeer veel officieel vertegenwoordigd. In Dec. werd de Delftsche Studenten-Almanak op de club aangeboden. In Februari had in Utrecht de inaugureele rede van de eerste vrouwelijke hoogleeraar in Nederland, mej. J. Westerdijk, plaats.

Twee Delftsche bestuursleden trokken naar Utrecht om deze, uit oogpunt van vrouwenstudie, zoo belangrijke gebeurtenis mee te maken. Het inwendige clubleven getuigde van groote activiteit der leden in het algemeen, in het belang van de club. De leden namen het initiatief om het bestuur voortaan uit 5 bestuursleden te doen bestaan. In Maart werden de eerste stappen gedaan om de Koninklijke goedkeuring voor de vereniging te verkrijgen.

Ook de hervormingsplannen door het D.S.C. opgeworpen droegen er het hunne toe bij een wrijving van gedachten tusschen de leden onderling te bevorderen. Met het aantal lezingen door clubleden gehouden, dat over 't algemeen toch niet zoo groot was, ging 't dit jaar treurig. Er werd er maar één gehouden. De vereniging telde 90 gewone leden, 3 buitenleden en 7 buitengewone leden. Met de financiën ging het zeer naar wensch. In November 1917 werd de Koninklijke goedkeuring verkregen, die de club rechtspersoonlijkheid gaf. Door de nare tijdsomstandigheden, werd er aan de koffie en de thee sterk de behoefte aan een hartversterking gevoeld. Hierdoor heeft de vereniging „Lucullus” het levenslicht aanschouwd.

In Juni 1918 werd plotseling de huur van de club opgezegd. Al 't mogelijke werd in het werk gesteld om een geschikt tehuis te vinden en eindelijk in Augustus vond mej. Nelemans ons gebouw, Oude Delft 132. Het was een groote verandering van ons gezellige, maar kleine bovenhuis naar dit ruime gebouw. 3 October kon het bestuur receptie houden, ter eere van de inwijding van het nieuwe clubgebouw. De club mocht zich in een groote belangstelling van buiten verheugen. Het innerlijke clubleven was aan 't eind van het jaar aanmerkelijk verslapt. Ook nu was het peil van de gesprekken aan de thee laag en leefden de leden erg langs elkaar heen. Waarschijnlijk werkten hiertoe ook de treurige tijdsomstandigheden mee. De vereniging „Lagcht U Sieck” maakte een gunstige uitzonde-

ring en gaf ter opfleuring eenige geslaagde tooneelavonden ten beste.

Het begin van het jaar 1918—'19 bracht niet veel verandering van de innerlijke geest van de club. Aan het eind was wel eenige verbetering merkbaar. 22 December 1918 had voor het eerst te Delft een officieuze gecombineerde besturenvergadering plaats. Deze droeg er weer veel toe bij 't bestuur een ruimere blik op de algemeene meisjesstudentenbelangen te geven. De financiële toestand die door de verhuizing er niet beter op was geworden, liet ook nu veel te wenschen over. Het bestuur had al moeten besluiten tot een leening onder de leden en moest nu overgaan tot contributieverhoging. Door het gering aantal gehouden lezingen stelde het bestuur voor, de lezingen verplicht te maken. Wanneer er vrijwillig niet genoeg lezingen gehouden worden, zou er onder de 4^e en 5^e jaars worden geloot. Dit werd aangenomen.

Het jaar 1919—'20 bracht een groote verbetering in de clubgeest mee, 't strijkje wist vele theemiddagen gezellige maken. Ook 't saamhorigheidsgevoel werd versterkt. Opgericht werd de Sportvereniging „μ” als onderdeel van de A.S.S. Door de meisjesstudenten is er gedurende dit jaar veel gewerkt om de groote ellende in Weenen te helpen verzachten. Van buitengewoon belang was 't begin van de oprichting van de Delftsche Studenten Federatie. 20 Maart 1920 had de eerste bijeenkomst plaats tusschen de Senaat van het D.S.C., en besturen van de Bond en D.V.S.V., waar tot oprichting van de Federatie besloten werd. Hierna werd nog veel en ernstig vergaderd ook in samenwerking met de nihilisten-afgevaardigden. Met het oog op spoedige bestuurswisseling werd het reglement van de Federatie nog niet goedgekeurd.

De financiële toestand is dit jaar gunstiger te noemen. Het Sint-Nicolaasfeest werd voor het eerst in samenwerking met het D. S. C. gevierd. Hierdoor kon veel meer bereikt worden, en meer dan 700 kinderen hebben een vroolijken avond gehad.

Dit laatste jaar 1920—'21 is het innerlijke clubleven er niet op vooruitgegaan. Het bestuur heeft 't druk gehad met vergaderingen over het federatie-reglement. Helaas is men nog steeds niet tot een overeenstemming kunnen komen. Verder is dit jaar het voorbereidingsjaar geweest van het lustrum. Door de financiële zorgen van de club had de Lustrumcommissie een zwaren taak. Tenslotte is alles toch in orde gekomen, en hoop ik dat het a. s. lustrum zoo geslaagd zal zijn, dat de Lustrumcommissie groote voldoening van haar moeilijke arbeid zal hebben. Velen onzer zijn, juist doordat deze voorbereidingen niet zoo vlot van stapel liepen, dicht bij elkander gekomen. Veel medewerking hebben wij ondervonden, doch aan den anderen kant heeft het aan critiek niet ontbroken. Critici zijn er genoeg, maar waaraan de club gebrek heeft is aan leden die iets nieuws brengen, waar wat van uitgaat. Zeker, er ontbreekt nog veel aan onze club. Maar als men dat gevoeld heeft, moet men juist de eerste zijn zich in te spannen om verbetering aan te brengen. De clubgeest kan niet door enkelen hooggehouden worden, maar moet door alle leden tezamen gedragen worden. Eerst als je wat aan de club gegeven hebt, kun je van haar terug ontvangen.

Naar aanleiding van het boek van Ina Boudier—Bakker „De moderne vrouw en haar tekort” is er op de club nogal eens over dit onderwerp gesproken. Het boek heeft ook mij erg tot nadenken gebracht. Ik vond dit een geschikte gelegenheid mijn meening over „het studeerende meisje” in verband met het boek van Ina Boudier weer te geven. Bij de beschouwing van de positie van het studeerende meisje gaan de gedachten als vanzelf terug naar den tijd dat de meisjes begonnen te studeeren, het begin van de vrouwenbeweging. In de inleiding wekte de voor-

stelling die de schrijfster van het begin van de vrouwenbeweging gaf, direct verzet bij mij op. Zij zegt hierover het volgende: „De vrouwenbeweging, zoo goed als de communistische is in haar diepsten kern niets anders dan een strijd tegen het bezit. Het is geweest de eindelijke opstand van een gansche klasse vrouwen, aan wie de natuurlijke geluksvoorwaarde: het bezit van man en kinderen, ontging, en wier vreugdelooze levens zich doelloos voortsleepten in het donker naast het licht en vol bestaan hunner gelukkige zusters.” Ik geloof niet dat dit juist is. Hoe zou 't anders komen dat zooveel getrouwde vrouwen zich met liefde en energie aan de goede zaak gewijd hebben.

Neen ik geloof niet dat men met zooveel bezieling strijdt omdat men bezit misgunt maar dat 't een kamp is geweest om vrijheid ook voor de vrouw te verkrijgen; de vrijheid om zich te ontwikkelen in de richting, waarin haar eigen aanleg en omstandigheden haar dringen. De meisjes, die later in hun eigen onderhoud moeten voorzien, zullen gewoonlijk die richting kiezen, die het meest met hun aanleg overeenkomt: hetzij maatschappelijk werk, werk van huishoudelijken aard of studie. Dan zijn er nog de meisjes, die een gave in zich hebben, die zij gaan ontwikkelen en dan de 3e categorie meisjes, zij die 't financieel niet noodig hebben, middelmatig begaafd zijn en toch gaan studeeren. Zeker is het gaan studeeren van meisjes overdreven. De meisjes, die de studie opvatten als een vervanging voor een kostschool deden beter hier weg te blijven. Maar zijn er onder de middelmatig begaafden geen meisjes, die de studie opvatten als een middel zich later in de maatschappij nuttig te kunnen maken. Deze meisjes voelen zich toch niet allen gedrongen tot maatschappelijk werk! Waarom hebben die meisjes minder recht te studeeren, als de middelmatige jongens. Ina Boudier—Bakker zegt: Het onafhankelijk bestaan gelijk aan en naast den man, het geluk te mogen gaan in de wereld en te werken. Ik geloof dat de meisjes-studenten er zich den laatsten tijd volkomen van bewust zijn, dat ze zich geen bestaan gelijk aan dat van den man moeten zoeken. Ze zijn er veeleer van doordrongen vooreerst vrouw te moeten blijven en als vrouw ook in haar werk den man aan te vullen.

Een bezwaar van Ina Boudier—Bakker is het volgende:

Als in het meisje de drang naar het leven begint te gisten, de innerlijke strijd om bewustwording van wat haar wacht, dan wordt zij meestal, in plaats dat haar tijd en rust en vrijheid gelaten wordt voor die worsteling, voor de vraag gesteld: „Welk vak, welke studie zij zal kiezen. Zij heeft een helder hoofd, anders zit zij toch maar te droomen, of voert niets uit — op die manier heeft zij geregelde bezigheid.”

Zij spreekt hier over meisjes, die noch een sterk sprekende begaafdheid hebben, noch door financiële nood gedrongen zijn te studeeren.

Ik voor mij vind 't erg lastig hiervoor een algemeene regel te stellen. Voor enkele meisjes zal absolute rust bepaald noodig zijn, om tot klaarheid te komen, maar volgens mij zijn geregelde bezigheden voor de meeste meisjes een tegenhanger voor onevenwichtigheid en zoeken en staan ze de innerlijke rijping van meisje tot vrouw geenszins in den weg. Waar men in de studentenmaatschappij zooveel van gedachten wisselt, wordt zij juist in de gelegenheid gesteld zich in de ruimste zin van het woord te ontwikkelen.

Mijn meening staat in dit opzicht lijnrecht tegenover die van Ina Boudier—Bakker. Zij zegt n.l. het volgende:

„Waarschijnlijk zou menig meisje, dat innerlijk en uiterlijk moe op college zit, een vroolijk, fleurig kind gebleven zijn, als haar de gelegenheid, de rust, de vrijheid was gelaten uit te denken wat het werk was, waarin haar hart voldoening vinden kan.

Aan het studeerende op kamers wonende meisje heeft totaal de gedachtenrust, de stille rijping ontbroken van de vroegere meisjes achter de vensters."

En als het meisje na tot volle bewustzijn te zijn gekomen merkt dat zij beter in een andere richting kan werken. Zijn dan, al scheidt zij met studeeren uit, de studiejaren verloren geweest, de jaren, die zij anders thuis doorgebracht had met droomen en zoeken.

Ina Boudier—Bakker zegt hierover het volgende:

„Dan zijn er twee wegen:

Of zij zal nog intijds een studie opgeven waartegen alles bij haar in opstand komt. Dan is er voor de meest bewusten misschien de winst behaald van het tijdig helder zelfinzicht.

Of zij zal in hardnekkig vrouwelijke obstructie, niet verstaand de innerlijke waarschuwing, met haar verstand haar wijzer hart vertrappen en zich te plichtmatiger aan haar studie wijden; de terugslag, de ontredde van haar innerlijk zal er eenmaal slechts te dieper om zijn.

Wat den eersten weg betreft, kan ik mij volkomen met haar zienswijze vereenigen, maar nu de meisjes die het laatste doen.

Zeker is dat jammer, maar dan nog kan een meisje met haar studie en door haar studie een heeleboel bereiken; kan ze naast haar werk in haar omgeving haar invloed doen gelden. Denken we hierbij aan de invloed, die men als leerares met een beetje sympathie en opwekkende levenslust kan hebben.

Het grootste ideaal van een meisje zal het altijd blijven eens vrouw en moeder te zijn.

We mogen in onzen studententijd dan ook niet vergeten ons ook hiervoor klaar te maken.

Er wordt door Ina Boudier—Bakker op een tekort gewezen bij de moderne vrouw. Niet alleen bij 't studeerende meisje, neen ook bij de werkende vrouw en bij de moeders. Dat tekort is er. Ik voel hierover echter geheel mee met wat juffr. Knappert ervan zegt.

Het tekort zit niet in de levensomstandigheden. Het zit

in iets anders, in een veranderde mentaliteit, een gevolg van verkeerd levensinzicht.

Ina Boudier—Bakker zegt: „De vrouw moet iemand hebben voor wien het haar de moeite waard is haar best te doen.” Juffrouw Knappert antwoordt hierop:

„Zij had moeten zeggen „Iemand of iets”, en als dit iets is een ideaal, als dit iets is de verwezenlijking van wat eens in een visioen gezien is als mogelijk, als dit iets is de bereiking van wat gevoeld wordt als levensdoel, iets waarvoor men leeft, iets wat men niet opgeven kan, onder goed noch kwaad gerucht, ondanks moeite en tegenkanting en verzet, iets, dat grooter en meer is dan ons zelve, als een vrouw dat bezit, getrouwd of niet getrouwd, in het openbaar werkend met of zonder succes, met of zonder erkenning van verdienste, of in huis hare krachten en talenten gevend tot instandhouding van „thuis”, dan — dan is het tekort opgeheven.

Ik hoop dat het studeerende meisje in de toekomst er het hare toe bij zal dragen dit tekort op te heffen.”

Hartelijk dank ik mijn toehoorders, in het bijzonder de heeren Curatoren en professoren met hun dames en de besturen der bevriende vereenigingen voor hun aanwezigheid, waarin ik een meeleven met onze Club zie.

Met dezen hamerslag open ik het derde lustrum van de D.V.S.V.

DELFTSCH STUDENTENCORPS

D. S. M. G. „APOLLO”.

Het bestuur heeft zich als volgt samengesteld:

- C. A. Bauduin, President.
- G. P. de Haas, Secretaris, Voorstraat 94.
- F. J. Haverschmidt, Thesaurier.
- B. K. Spanjaard, Bibliothecaris.
- D. C. C. van Boetzelaer, Vice-Secretaris.

FEUILLETON.

OP DE ZEEPBEL

door KURD LASZWITZ.

Oom Wendel, oom Wendel! Kijk die groote zeepbel, die schitterende kleuren! Waar komen die vandaan?

Zoo riep mijn zontje van uit het venster naar den tuin, waarheen zijn bonte zeepbellen fladderden. Oom Wendel zat naast mij in de schaduw der hooge boomen en onze sigaren verbeterden de zuivere, gekruide lucht van den mooien zomernamiddag.

„Hm” zei, of liever bromde Oom Wendel tegen mij, „hm, verklaar het hem dan! Hm! Ben nieuwsgierig, hoe je 't doen zult. Interferentiekleuren bij dunne plaatjes, niet waar? Ken ik al. Verschillende golflengten, strepen vallen niet over elkaar, enzovoorts. Zal de jongen het begrijpen — hm?”

„Ja”, antwoordde ik verlegen, „de physische verklaring kan het kind jammer genoeg nog niet begrijpen — maar dat is ook in 't geheel niet noodig. Verklaring is iets relatiefs en moet zich richten naar het standpunt van de vragende persoon; het is slechts het nieuwe feit indeelen bij de bekende, in de gewone gedachtengang invoegen en met bekende voorstellingen verbinden — en daar de formules van de mathematische natuurkunde noch niet tot de gewone gedachtengang van de spruit hooren —”.

„Niet kwaad” knikte oom Wendel. Je hebt het tamelijk goed getroffen. Kan je 't niet verklaren, niet met bekende

voorstellingen verbinden — dan geen aanknoopingspunt. Dat is het juist! Ervaring van het kind — geheel andere wereld — beslaan dingen, waarvan alle aanknooping ontbreekt. Is overal zoo! De wetende moet zwijgen, de leermeester moet liegen. Of anders komt hij aan 't kruis, op de brandstapel, in de spotbladen — al naar de mode. Mikrogeen, mikrogeen!”

De twee laatste woorden mompelde oom voor zich alleen. Ik zou ze dan ook niet verstaan hebben, had ik de naam „mikrogeen” niet reeds meer van hem gehoord. Het was zijn nieuwste uitvinding.

Oom Wendel had reeds vele uitvindingen gedaan. Hij deed eigenlijk niets dan uitvindingen. Zijn woning was een volslagen laboratorium, half alchimistenwerkplaats, half modern natuurkundig kabinet. Het was een bijzondere gunst als hij iemand toestond er binnen te treden. Want al zijn ontdekkingen hield hij geheim. Maar dikwijls, als wij vertrouwelijk bij elkaar zaten lichtte hij een tipje van den den sluier, die over zijn geheimen lag. Dan verbaasde ik mij over de omvang zijner kennis nog meer echter over zijn diep inzicht in de wetenschappelijke methodes en hun draagwijdte, in de geheele ontwikkeling van onze kulturele vooruitgang. Maar hij was niet te bewegen met zijn beschouwingen voor den dag te komen en ook niet met zijn ontdekkingen, omdat deze, zooals hij zei, zonder zijn nieuwe theoriën niet te begrijpen waren. Ik heb zelf bij hem gezien, hoe hij uit zuiver anorganische stoffen kunstmatig eiwit samenstelde. Als ik er bij hem op aandrang deze opgangmakende ontdekking, die misschien geschikt zou zijn

D. S. D. G. „VRIJE STUDIE”.

Voor Vrije Studie heeft l.l. Woensdag Dr. J. Berlage een lezing gehouden over het onderwerp: De studie der welsprekendheid in de oudheid vergeleken met den tegenwoordigen tijd. De rhetorica, zegt spr. stond in de oudheid boven alle andere kunsten en wetenschappen en werd door ieder die naar hoogere ontwikkeling streefde vlijtig beoefend.

De bekende Grieksche redenaar Aristides uit de 2e eeuw na Chr. zeide reeds, dat het niet steeds voldoende is rijk of arm tegemoet te treden en toe te spreken naar wat het hart ingeeft. Soms kwetst men iemand met woorden zonder het te willen, het is zeer moeilijk het gevoel onder de juiste woorden te brengen. Tegenwoordig neemt slechts een klein aantal personen deel aan de beraadslagingen in volksvertegenwoordiging, gemeenteraden enz., waarvan er dan slechts weinigen zijn, die werkelijk de kunst van spreken verstaan. In de oudheid was dit geheel anders. Bij Grieken en Romeinen nam de geheele vrije burgerij deel aan de beraadslagingen over zaken van algemeen belang. De Senaat telde 600 leden. De Grieken waren verplicht zichzelf te verdedigen voor het gerecht. Voor hen was dus gerechtelijke welsprekendheid een eerste vereischte. Een menigte Grieksche en Latijnsche werken behandelen de studie der welsprekendheid. In die dagen wist men reeds dat de spraak den mensch is gegeven om zich te verdedigen en daarvoor studie en oefening noodig is. De welsprekendheid werd in de oudheid aangemoedigd, zelfs was er in Rome een leerstoel voor.

In de eerste plaats leerde men schrijven en daarna spreken over onderwerpen van verschillenden aard, waarvan spr. er enkele op noemde b.v. het voordeel van het wonen op land boven dat van in de stad; wie nuttiger is: een militair of een landbouwer en ook over onderwerpen waarbij groote scherpzinnigheid noodig was.

Quintilianus vestigde er reeds de aandacht op, dat de menschen over 't algemeen oordeelen naar hun gevoel en niet met hun verstand. Hier te lande, zegt spr., zal het gesproken woord niet of niet veel invloed oefenen op

onze sociale verhoudingen geheel omver te werpen, bekend te maken of minstens financieel uit te buiten, dan placht hij te zeggen: „Heb geen lust, mij te laten uitlachen. Kunnen het nog niet begrijpen. Zijn nog niet rijp, geen aanknoopingspunt, andere wereld, andere wereld! Duizend jaren wachten! Laat de menschen twisten, de een weet net zoo weinig als de ander.”

Nu had hij het „mikrogeen” ontdekt, ik weet niet precies of het een stof, of een apparaat was; maar zooveel heb ik begrepen, dat hij er door instaat was, een verkleining zoowel in ruimte- als in tijdsverhoudingen in gewenschte maatstaf te verkrijgen. Een verkleining niet alleen voor het oog, zooals door optische instrumenten mogelijk is, maar voor alle zintuigen; de geheele bewustzijnswerking werd veranderd zoodanig dat, hoewel kwalitatief alle waarnemingssoorten dezelfde bleven — alle quantitative betrekkingen werden ingekrompen. Hij beweerde, hij kon een willekeurig individu en met hem zijn aanschouwingswereld laten inkrimpen tot op een millioenste, op het biljoenste deel zijner grootte, Hoe hij het deed? Ja, dan lachte hij weer stilletjes en bromde: „Hm, kan 't niet begrijpen — kan 't jullie niet verklaren — geen nut. Menschen blijven menschen, of ze groot of klein zijn, kunnen niet boven zichzelf uitzien. Waarom eerst twisten? „Hoe kom je nu op je mikrogeen?” vroeg ik hem, „zeer eenvoudig, beste neef. Het mikrogeen is voor de tegenwoordige geleerde wereld, wat de zeepbel voor je jongen is. Misschien een gezellige, maar voor 't begrijpen ontbreekt ieder tegenpunt. Omdat evenwel de geleerden geen kinderen zijn en alles te be-

een rechtbank, die daaraan gewoon is geraakt, in het buitenland heeft het woord op een jury van heterogene samenstelling wel degelijk grooten invloed. Van den bekenden kerkvader Augustinus wordt verhaald, dat hij zich aanvankelijk meer door de klank dan door den inhoud van de woorden van den bisschop Ambrosius voelde aangetrokken.

't Was in de oudheid niet de gewoonte om steeds voor de vuist te spreken, doch als het noodig was, moest men het kunnen. Aristides pochte er zelfs op, dat hij niet zoo maar een redevoering uitbraakte. Een belangrijke rol bij een redevoering spelen de gebaren, deze kunnen zonder woorden het gevoel weergeven, dit komt vooral uit in de bioscoop. Bij de oude Romeinen was men echter geen groot redkunstenaar indien men onder het spreken het lichaam bewoog; geschiedde dit, dan werd gevraagd: wie is het, die daar in een bootje staat te varen.

Quintilianus heeft verschillende grondslagen vastgesteld voor de beoefening der welsprekendheid, waarbij de verzorging van uiterlijk en kleeding in de eerste plaats komen, verder moet het komen op het podium niet te haastig gaan en zacht begonnen worden met spreken.

Te betreuren vindt spr. het, dat tegenwoordig aan de redkunst niet meer aandacht wordt geschonken.

Slechts voor de theologen wordt iets gedaan om hun welsprekendheid te bevorderen, doch ook anderen hebben eenig onderricht daarin wel degelijk noodig; spreker heeft daarop de aandacht van belanghebbenden bij het onderwijs aan gymnasia, universiteiten en hoogeschoolen reeds gevestigd.

Parlementsleden en leden van gemeenteraden hebben eveneens dringend noodig, zich te oefenen in welsprekendheid. Elke redenaar, zelfs een heele groote, overkomt het wel eens dat hij zich vergist. Zoo hoorde spr. eens van dr. Schaepman op een vergadering, dat deze zeide: De Fransche revolutie is niet alleen van grooten invloed geweest op de beschaving, maar heeft daarop ook grooten invloed uitgeoefend. Een dergelijke vergissing zou den ouden Romeinen zeker niet zijn ontgaan; toch ging zij nagenoeg

grijpen, beweren, zou het tot een eindelooze strijd geven als ik mijn leer zou uitkramen, geheel doelloos. omdat de beslissing verder ligt, dan het hedendaagsche inzicht. Zouden mij uitlachen — hm — gekkenhuis —.”

„Om 't even”, riep ik, „de waarheid te verkondigen is plicht en zelfs dan als ik daardoor het martelaarschap der onbegrepenheid op mij zou nemen. Slechts langs dien weg kunnen wij vooruitkomen. Breng uw bewijzen.”

„Hm” zei oom, „maar bewijzen die niemand begrijpen kan? Wanneer wij 2 verschillende talen spreken? Dan eindigt de strijd daarmee, dat de minderheid doodgeslagen wordt, physisch of moreel. Heb er geen lust in.”

„En trots alles”, antwoordde ik hem toen, „zou ik de waarheid bekennen, wanneer ik de bewijzen er voor in mijn hand had.”

„Voor onmondigen en blinden — hoe dan? Zou je 't willen probeeren? Ja? Kijk dit ding eens aan.”

Oom Wendel haalde een klein apparaat uit zijn zak. Ik zag eenige glazen buisjes in een metalen huls, met schroeven en een schaalverdeeling. Hij hield mij de buisjes onder den neus en begon te draaien. Ik voelde, dat ik iets ongewoons inademde.

„O, hoe mooi is die!” riep mijn jongen weer, op een nieuwe zeepbel wijzend, die langzaam van af de vensteropening naar beneden zweefde.

„Nu moet je naar die zeepbel kijken” zei oom Wendel en draaide verder.

Het leek mij of de zeepbel zichtbaar grooter werd. Ik kwam er dicht en dicht bij. (Wordt vervolgd).

onopgemerkt voorbij. Noodig is daarom, dat wij op onze woorden letten.

Homerus sprak reeds van gevleugelde en ongevleugelde woorden. De eerste noemde hij die uitgesproken waren en de laatsten die op de lippen blijven. De woorden die van de lippen vloeien, moeten helder zijn als water, glanzend als paralen.

Na de pauze las dr. Berlage lange fragmenten voor uit redevoeringen van sprekers uit de oudheid. Tegenwoordig waren, behalve vele studenten, enkele hoogleeraren, onder wie de rector-magnificus der Technische Hoogeschool.

(N. R. Ct.)

VEREENIGINGSLEVEN

GENOOTSCHAP NEDERLAND—FRANKRIJK.

Lezing op Maandag 14 November, 8 uur, in het Gebouw De Ruyterstraat 67, Den Haag.

Spreker: Generaal Ferrié.

Onderwerp: Les derniers progrès français de la Radiotélégraphie.

Toegang voor Studenten 75 cents.

EERSTE-JAARSLEZING ALG. NED. VERBOND.

Met een welgeslaagde eerste-jaarsavond heeft het Algemeen Nederlandsch Verbond een nieuw verenigingsjaar ingezet. Na een woord van opwekking van onze ere-voorzitter, waarin hij er op wees dat geen volk kan buiten een krachtige nationale zin, en dat een ieder, die voor zijn volk voelt, tot taak heeft die zin op te wekken en te handhaven hield Mr. E. van Dieren, de reizende muzikant van de Vlaamsche beweging, zijn causerie over Strijd. Van een gemakkelijk leven zonder zorg en last dromen mogen we niet, want er zijn nog anderen dan wij zelf. Op alle gebied zullen wij strijd ontmoeten, in leven en beroep en ook in de stam. Twee takken van de Groot-Nederlandse stam voeren strijd: Vlaanderen en Zuid-Afrika. Vlaanderen is een wonder land, dat in België ligt. En in 't belang van België moet de Vlaamse kwestie worden opgelost. Spreker haalde nog eens de vergelijking op van Wallonië met vuur en Vlaanderen met water. Breng water en vuur maar eens te zamen! Doch wat brengen ze wel voort, welgescheiden in den stoomketel!

Een Waal mag echter spreken van „bestuurlijke scheiding”, een Vlaming niet, of hij wordt uitgescholden. En ze zijn bang om te worden uitgescholden! Maar al wat macht en invloed heeft staat aan de zijde der Franskiljons, dat is chic. De Vlaamse beweging is een volksbeweging. En daarom is het zo nodig dat de Vlaamse hogeschool er komt. Want daaruit zullen toch moeten komen de mannen die het volk leren en opheffen!

Nu 3 jaar na de wapenstilstand zijn de Vlamingen nog even ver als toen. Toch luidde toen de proclamatie van den Koning: De Vlamingen zal geschieden gelijkheid in rechte en in feite. En de activisten zullen streng worden gestraft. Dit laatste is uitgevoerd, maar het andere? En Mr. van Dieren vertelde tal van feiten, grote en kleine, die toonden hoe nog in alles het Vlaamse ten achter wordt gesteld. Maar zij zullen de strijd niet opgeven! Als ge zeker weet, dat ge het bij het goede eind hebt, laat dan niet af! Doch laten wij hen steunen zoveel we kunnen, door te geven onze volle sympathie!

L.

HARDENBROEK.

Rustig ligt daar 't oude kasteel, middelpunt van de N. C. S. V. in dit stille Utrechtsche plekje tusschen bosch

en verre bouwlanden. En rustig en blij is 't in ons als we daar voor enkele dagen heentrekken. 't Studieleven even van ons afschuddend, maar niet 't studentenleven. Want in deze jonge sterke menschen komt een heerlijk gevoel in deze mooie omgeving, in ons groot thuis, waar we komen met veel vragen en veel verwachtingen. Vragen over ons doel, onze studie, onze taak in 't jaar dat voor ons ligt. En verlangend, dat we hier weer sterker iets van Gods tegenwoordigheid in ons leven zullen voelen.

Zoo willen we onze conferentie beginnen, met een open hart voor God, voor wat Hij van ons wil.

Vrijdagavond vertelt Dr. van Rhijn ons over de laatste opgravingen en vondsten, die een heel nieuw beeld geven van 't Nieuwe Testament. Hij brengt ons veel dichterbij, 't is alsof we de dingen meer levend, werkelijk en gewoon, hoewel niet minder diep gaan zien. Zaterdag, de herdenkingsdag van het 25-jarig bestaan der Delftsche afdeeling, voert ons in gedachten terug tot vroegere jaren waarin we langzamerhand door veel moeilijkheden heen de N. C. S. V. zien groeien tot zij steeds door meerderen van zoo'n groot belang wordt gevoeld in hun studentenleven. 't Is ook een zonnige dag, volop zomer, niet alleen buiten, maar ook in de menschen. Ongedwongen vroolijk en blij met zijn leuke afwisseling van sport en „feestrede.” Zondag vooral voelen we weer zoo sterk waar het in ons leven om gaat. „God dicht bij ons, wij dicht bij God”.

Als er gesproken wordt over „de verloren zoon”, en we ineens weten, dat wij dat zijn, dat een Vader ons wacht, als wij opstaan en tot Hem gaan. Een Vader, die ons steeds wacht, elk uur van den dag.

Met een warm, blij gevoel gaan wij terug aan 't werk, een sterk, blij gevoel.

STUDIEBELANGEN

DE RUMPLER-AUTOMOBIEL.

Op de Berlijnse automobiel-tentoonstelling (23/IX-3/X) trok de automobiel, door Dr. Ing. E. Rumpler geconstrueerd, naast de inzending van Maybach, waarbij het wisseldrijfwerk geïlimineerd was, het meest de aandacht. In de Duitse vakbladen is er reeds veel over geschreven; een korte samenvatting van de voornaamste punten lijkt ook hier op zijn plaats.

Voornamek wel, omdat hier geheel nieuwe wegen bewandeld worden; Rumpler heeft, als oud vliegtuig-konstrukteur wars van alle konvensie, met de sleur gebroken, en werkelijk met deze wagen iets geheel nieuws op de markt gebracht.

Voorop schijnt wel de bedoeling te hebben gestaan, een wagentiepe met een zoo gering mogelijke luchtweerstand te scheppen, dus zooveel mogelijk de druppel-vorm nabijkomende. Inderdaad een zeer juist streven; waar de luchtweerstand ongeveer kwadratisch met de snelheid t.o.v. de lucht toeneemt, vordert bij de hogere snelheden die luchtweerstand een zeer groot deel van het motorvermogen; eigenlijk mag het verwonderlijk heten, dat deze meest-eenvoudige toepassing van de aërodienamieten, die bij de vliegtuigbouw zulke schitterende resultaten had, eerst nu voor landvoertuigen benut wordt. Dit toch is feitelijk de eerste ernstige poging in een richting, waarin m.i. zeer veel te bereiken valt, ook bij andere landvoertuigen (stoom- en elektrische treinen).

Om op het onderwerp terug te komen: de druppelvorm word tot een voor dit voertuig racionele vorm gemaakt, door de motor achter in de wagen te zetten; vooraan kan de karosserie nu min of meer bolvormig worden afgewerkt, terwijl achteraan de puntvorm zo ongedwongen mogelijk word.

Verder worden uitstekende delen vermeden; de onderkant van de wagen is geheel vlak afgewerkt; de hoofd-lantaarns zijn aan de punt, vooraan, ingebouwd. Reserve-wielen worden in 't sjaassies geschoven, waar ze plat op de bodem liggen; de voorveer is geheel ingebouwd, de achterveer steekt maar een klein stukje buiten de karosserie uit. De eenige uitstekende delen zijn de spatborden en de treeplanken, die uit de aard der zaak natuurlijk nergens „ondergebracht” konden worden. Ook hier weer de vorm van minimum-weerstand: ze zijn alle evenwijdig aan de lengte-as van de wagen aangebracht, dus geheel „stroomlijn”, en als holle, draagvlak-achtige lichamen uitgevoerd.

De voorste spatborden zijn „dubbel” uitgevoerd, d.w.z. ongeveer als de beide draagvlakken van een tweedekker; de bovensten dragen aan hun punten de (weer geheel ingebouwde) zijlichten (het éne hoofdzoeklicht zit centraal). Niet alleen wordt met deze druppel-vorm bereikt, dat het motor-vermogen nuttiger gebruikt wordt, als onmiddellijk gevolg resulteert hieruit, dat deze automobiel veel minder stof opwerpt dan het normale tiepe.

Terwijl daarbij, vooral bij de hogere methoden, het arbeidsvermogen van de motor voor een niet onbelangrijk deel in de vorm van luchtwervelingen met kwistige hand langs de weg wordt uitgestrooid, is dit hier zooveel mogelijk vermeden. En juist die wervels zijn het, die het stof doen opwarrelen. Al geloven we niet, dat de stroomlijnen zó mooi zullen verlopen als een figuurtje in het „Zeitschr. für Flugtechn. u. Motorluftsch”. het wil doen voorkomen, toch zal ook uit dit oogpunt bezien deze nieuwe vorm wel voldoen. Aan de „Auftrieb”, die hetzelfde tijdschrift aan dit profiel toeschrijft, en waarvan het eveneens een verbetering van uitvinding-rendement verwacht, durven we ook niet te veel waarde hechten.

De sjofeur zit bij de Rumpler-wagen iets achter de voor-as; de passagiers zitten in 't midden; ook de achterste inzittenden zijn nog een eind vóór de achteras. De passagiers zitten dus veel dicht bij 't zwaartepunt van 't geheel dan in de normale auto, waarin ze, boven de achteras gezeten, op slechte wegen hun plezier vaak wél op kunnen. Ook in dit opzicht dus een verbetering, temeer ook, omdat 't ongeveer-samenvallen van de passagier-zitplaatsen met het zwaartepunt maakt, dat de verhouding der belasting van voor- en achteras bij onbelaste en belaste wagen ongeveer dezelfde is.

Ook bij het drijfwerk is naar winst aan nuttig effect gestreefd, en met sukses: de kardan-as — die toch door zijn kleine lengte hier bezwaarlijk toegepast kon worden — is vervallen, waarmee tevens het niet geringe voordeel verkregen werd, dat 't differentiaal-drijfwerk onder de afgeveerde massa kon worden opgenomen. Bij oneffenheden van de bodem beschrijven de punten van de wielen t.o.v. de wagendeelen cirkels, in een vlak $\perp$ op de lengte-as der wagen, en met als middelpunt 't midden van 't differentiaal-drijfwerk. Dit wordt bereikt door de beide halve achterassen aan te drijven door middel van kegelraderen („Tellerräder”), en de bewegingen der assen te geleiden langs een cilindries vlak, co-axiaal met de drijvende as aangebracht. Volgens de „Z. d. V. D. I.” wordt hierdoor de verhouding onafgeveerd gewicht: afgeveerd gewicht van ongeveer 35% teruggedraagt tot ongeveer 5%.

Wat niet alleen van belang is voor de inzittenden en voor de slijtage van de diverse onderdelen (banden inbegrepen!), maar ook de weg vaart hier wel bij. „'t Principe van deze overbrenging is niet nieuw; de „Daimler Motoren Ges.” paste vroeger ook reeds iets dergelijks toe.

De radiator bevindt zich onmiddellijk achter de motor; door de zuigwerking van de lucht, die langs de wanden van de achterpunt stroomt, ondersteund door een ventilator, schijnt men ook daar een dermate krachtige lucht-

verversing te krijgen, dat de radiator maar zeer weinig grooter behoeft te zijn dan die van een gewone automobiel. De knalpot ten slotte is geheel achteraan, in de punt, ondergebracht.

De praktijk zal moeten uitwijzen, of dit geheel nieuwe automobiel-tiepe kan concurreren tegen de bestaande vorm; zijn kansen schijnen wel zéér gunstig!

v. d. S.

ELECTROTECHNISCHE VEREENIGING.

Bij voldoende deelname zal een Excursie gehouden worden in de tweede helft van November, naar de Centrale Geertruidenberg en het 50 K.V. Onderstation bij Orthen, (eerste dag), de Waterkracht Centrale bij Roermond, (zie Ing. 26 Maart 1921), (tweede dag) en Staatsmijn Emma (derde dag). Kosten voor de drie dagen ongeveer f 45 — alles inbegrepen. Nadere gegevens volgen.

Lezing op Vrijdag 28 October 1921, 's avonds 8 $\frac{1}{4}$ uur, in Zaal β van het laboratorium voor Natuurkunde en Electrotechniek.

Spreker: W. H. Enthoven.

Onderwerp: Het radiotelegrafiestation te Malabar.

De Lezing zal met lichtbeelden toegelicht worden.

Eerste jaars vrije toegang.

De Secretaris, F. DE FREMERY.

TECHNISCHE HOOGESCHOOL

MEDEDEELINGEN.

Voor het tijdvak van 16 October 1921 tot en met 31 Augustus 1922, zijn benoemd tot assistent voor de zuivere en toegepaste wiskunde aan de Technische Hoogeschool Dr. A. C. van Rijn van Alkemade, te Delft; en ir. J. G. C. Hofsteede, te Vught.

Met ingang van 16 October 1921 is aan ir. C. Venemans, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als hoofd-assistent voor de werktuigbouwkunde aan de Technische Hoogeschool.

De heer L. E. Dom van Rombeek, directeur van het inlichtingenbureau voor den Indischen dienst, zal den 3^{den} Vrijdag van elke maand, uitgezonderd tijdens de vacaties, zitting houden in een lokaal van het gebouw der voormalige Indische Instelling, Oude Delft No. 69, van 9.30—12 v.m. en van 1.30—4 n.m., waar allen die zulks wenschen, inlichtingen kunnen verkrijgen, omtrent werkkringen en levensomstandigheden in Nederlandsch-Indië.

De collegegeld-rekeningen betreffende het Ministerie van Koloniën kunnen in ontvangst genomen worden en later (ingevuld) weder worden ingediend bij de Administratie der Technische Hoogeschool, die voor verdere afwikkeling zorg zal dragen.

De heer W. Olivier hier ter stede schrijft ons:

In verband met het aantal studenten, dat tegenwoordig een rekening bij den Post-cheque en Girodienst heeft, verdient het misschien aanbeveling, in het D.S.W. bekend te maken, dat thans, in afwijking met het op blz. 63 van het T.H. programma 1921/1922 vermelde, een bewijs van overschrijving of storting op de Rijksschatkist postrekening No 1, voldoende is om te worden overgelegd als bewijs dat College- of examengelden zijn voldaan.

INGEZONDEN

PRINCIPIEELE MISÈRE.

Maandagavond 10 October waren op de Societeit Phoenix bijeen het voorloopig Bestuur der Studenten-Federatie, de Centrale Commissie voor Studiebelenen en de Commissie voor het nieuwe Studenten-Weekblad.

Er moesten redacteuren benoemd worden. Om aan het nieuwe S. W. meer steun te geven, moesten deze redacteuren ieder afzonderlijk verantwoordelijk worden aan de groepen die te zamen de Stud.-Fed. uitmaken.

Bij monde van den heer Du Mosch, lid der S.W.-Commissie, werd bekend gemaakt wie als redacteuren waren voorgedragen. Daarbij ontbrak een lid der Katholieke Studentenvereniging „Sanctus Virgilius”.

Zoals de heer Du Mosch mededeelde, was hij over deze quaestie niet met het Bestuur van S. V. in overleg getreden, daar hij het oordeel van het voorloopig bestuur der Federatie hierover wilde afwachten. Men begrijpt waar de moeilijkheid zit. De Stud.-Fed. is volgens haar eerste opzet een hand tusschen Corps, Bond, Dames en nihilisten. Echter kwamen de S. V.-leden onmiddellijk hiertegen in verzet, want zij voelen zich geen nihilist, doch beschouwen S. V. als hun studentencorps. Hoewel erkennende dat de genoemde indeeling op de meest eenvoudige wijze alle studenten omvatte, vonden zij S. V. bij de andere verenigingen te veel achtergesteld. De statuten, op deze regeling gebaseerd, werden dan ook door de zg. 4de groep verworpen. ¹⁾ Er werd een compromis voorbereid.

Zowel de Katholieken als het Corps deden water in hun wijn. Maar de D. S. B. en de D. V. S. V. wilden er niet aan, de 2de statuten werden door deze beide verenigingen verworpen. Dus is de Federatie nog steeds zonder statuten. Toch ontbreekt het niet aan goeden wil, getuige dat op de Bestuursvergaderingen steeds een goede opkomst is en dat naar buiten reeds goed werk is verricht, hierbij denk ik aan de N. S. O. met zijn Boekencentrale.

Inwendig is het echter nog steeds een Augiasstal. Dit bleek ook bij de oprichting van het nieuwe S. W. Dit zal ook wel goed verschijnen zonder volkomen harmonie onder de oprichters, maar het hoofd van het nieuwe blad had kunnen laten blijken dat er voor de Federatie betere tijden aangebroken waren.

Het zal echter een gesukkel blijven zolang niet afgeveken wordt van het dogma dat de Federatie moet bestaan uit Corps, D. V. S. V., Bond en het restant nihilisten. Dit laat zich op papier zeer wel neerschrijven, maar de ingedeelden zijn het nu eenmaal met deze indeeling niet eens. Van den aanvang af niet, onmiddellijk hebben S. V. en S. S. R. verklaard, alleen aan een Federatie te kunnen medewerken in geval hun vereniging gelijk gesteld werd met de andere corpora.

Toen nu Maandagavond redacteuren aangewezen moesten worden, vonden de besturen van den Bond en de D. V. S. V. het noodzakelijk op te komen tegen het benoemen van een S. V.-redacteur. De motie's die aan de wenschen der Katholieken tegemoet kwamen, werden voornamelijk door hun toedoen en dat aan een paar theoretici uit de C. C. verworpen. Een der motie's (van Van Steenberg) had tot strekking dat iedere studentenvereniging die het nieuwe blad als orgaan wenschte te gebruiken, een redacteur zou kunnen benoemen. De heer Rademaker (S. V.) stemde vóór deze motie, daarmee blijk gevende dat het den katholieken volstrekt niet te doen is om obstructie, doch dat zij den oprechten wensch koesteren op dezelfde wijze als de andere groepen tot het S. W. in betrekking te komen.

¹⁾ In deze vergadering waren een zeer groot aantal S. V.-leden.
RED.

Deze motie werd verworpen, daar men vreesde dat wel spoedig meer religieuze verenigingen hetzelfde zou komen eischen als S. V. en S. S. R. Een mooi argument voor de tegenstanders van het erkennen dezer beide verenigingen. Echter werd twee jaar geleden reeds hetzelfde beweerd en niettegenstaande de gelegenheid zoo gunstig is, blijven het steeds dezelfde twee die gelijkstelling vragen.

De minst verstrekkende, maar door zijn opzet meest sympathieke motie (van Lange de Boer), had een inhoud zoo ongeveer en even gemoedelijk als 't volgende: We zitten hier als vertegenwoordigers van vijf groepen bij elkaar om een blad op te richten, dan krijgen we alle vijf een redacteur. Ook deze motie kwam om.

Dan zitten we met een federatie zonder reglement of statuten in een blad met welks redactie een goede 300 der meest enthousiaste studenten het oneens zijn. Want het is mij bekend, dat zeer vele nihilisten denken als ik, n.l. dat de federatie als basis moet hebben de geheele studenten maatschappij omdat het anders niet de moeite waard is eraan mede te doen. Ook bij de andere groepen is deze gedachte te vinden, want wat zou anders voor bijv. de D. V. S. V. of den Bond eenvoudiger geweest zijn, dan voor te stellen een federatie te vormen zonder de Katholieken!

De wil is dus goed, maar we zitten nog steeds met den verkeerden grondslag waarvan twee jaar geleden is uitgegaan. Sanctus zelf heeft ook schuld, door niet reeds veel eerder een actie tot erkenning als studentencorps te zijn begonnen. Welke niet-Katholiek wist vóór twee jaar iets van het doel van S. V. anders dan op zuiver religieus gebied.

Ik hoop dat de leidende corpora, vooral de Bond, die zelf zoovele jaren voor erkenning heeft gestreden, spoedig tot een practische oplossing mogen komen. Het is volstrekt van ondergeschikt belang, dat er ook S. V.-leden lid van het Corps zijn. Bij den Bond en de D. V. S. V. is het van nature onmogelijk, tevens lid van het Corps te zijn. Het bewijst alleen dat het Corps als studentengezelligheidsvereniging méér aan zijn leden geeft dan S. V. doet. Er zijn echter geen Katholieke Bondsleden, de conclusie is aan den lezer! ²⁾

Wie vreest dat Sanctus, eenmaal bevredigd, steeds meer zal blijven eischen, bedenke dat de meerderheid der studenten in staat zal blijven, een minderheid in haar veel-eischendheid te beperken. Dan desnoods een federatie zonder Katholieken. Echter ben ik overtuigd dat onze Roomsche medestudenten genoeg collegialiteit bezitten om niet hierop aan te sturen.

Delft, 14 October 1921.

J. D. VAN ROON.

²⁾ Wij vernamen, dat zeer sporadisch ook in den Bond leden van S. V. voorkomen.
RED.

PERSONALIA

Ir. A. S. Carpentier Alting is benoemd tot ingenieur bij de Samarang-Joanna Stoomtram-Maatschappij en is vertrokken 22 October 1921 naar Indië.

Ir. F. Zweerts, laatst assistent aan de Technische Hoogeschool, is benoemd tot Lecturer Physical Chemistry in The Grey University College te Bloemfontein, en vertrekt 28 October 1921 per s.s. „Armada Castle” naar Zuid-Afrika.

Ir. H. Zanstra, te Heerenveen is benoemd tot assistent bij het scheikundig onderwijs aan de Hoogeschool te Minneapolis (V.S.A.) en heeft deze benoeming aangenomen.